

Provincie Limburg
Mevrouw Dassen en de heer Schrijen – informateurs
informateurs@prvlimburg.nl
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

24 april 2023, Vredepeel – Merselo – Ysselsteyn – Heide

Contact via:
bezorgdepaardenhouders@gmail.com
Ellen Poels – (06) 23 45 06 90

Geachte informateurs, mevrouw Dassen en de heer Schrijen,

Wij zijn een werkgroep van bezorgde paardenhouders en maken ons zorgen om de eventuele heropening van Vliegbasis De Peel en o.a. de komst van de F35. Onze werkgroep is een zeer breed georiënteerde groep van professionele en particuliere paardenhouders; eigenaren van paardenbedrijven, topsportstal, opleidingsstallen, opfok- en fokkerijbedrijven, verhuurlocatie van stallen, pensionstal en wedstrijdlocatie. Daarmee zijn wij een zeer goede afspiegeling van paardenhoudend Noord- en Midden-Limburg.

We hebben onze zorgen op gemeentelijk niveau en bij Defensie al laten horen en ook ligt er een aanbod van Gouverneur Roemer om in juli/augustus onze werkgroep te bezoeken. Daarnaast zijn we bezig met de organisatie van een informatiebijeenkomst voor paardenhouders in samenwerking met o.a. Limburg Paardensport, LLTB en Equestrian Centre De Peelbergen.

De hippische hotspot van Nederland

Het gebied Noord- en Midden-Limburg en Oost-Brabant wordt gezien als de hippische hotspot van Nederland en zelfs van de wereld. Ook de Provincie Limburg heeft deze regio gemarkeerd als de place-to-be voor de paardensport en heeft geholpen dit gebied echt op de kaart te zetten. Zo is in Kronenberg Equestrian Centre De Peelbergen ontwikkeld, met daarbij de outdoorlocatie Grandorse. Ook in Deurne (net over de provinciegrens) ligt een hippisch complex vergelijkbaar met De Peelbergen. Rondom EC De Peelbergen ligt nog 250 ha hippisch ontwikkelgebied. Verder zijn in Noord- en Midden-Limburg de topstallen van de wereld gevestigd. Deze stallen trekken ook enorm veel buitenlandse ruiters en investeerders aan. Ze kopen hun paarden hier, maar ook vestigen ze zich ook hier met bedrijven. Werelds nummer 1 – Olympisch ruiter Henrik von Eckermann – heeft zich niet voor niets twee jaar geleden juist hier in het gebied gevestigd. De faciliteiten in onze regio zijn de beste van de wereld en ondertussen wereldwijd bekend en vermaard. Ook de wedstrijden worden door een groot nationaal en internationaal publiek bezocht, waar ook zeer grote economische belangen zijn.

Paarden en F35 vliegtuigen/helikopters gaan niet samen

We maken ons ernstig zorgen over de veiligheid van mens en dier, het effect op onze bedrijven en hobby's en onze hippische sport met de eventuele heropening van vliegveld De Peel en o.a. de komst van de F35. Maar ook de nu al merkbare toename van oefeningen met o.a. Apache en Chinook helikopters zijn niet te combineren met het houden en rijden van paarden.

Context bedrijven

Op de paardenbedrijven staan vaak paarden gestald die van een andere eigenaar zijn, dan de eigenaar van de accommodatie. Dit omdat een paard op die locatie getraind, gestald, verzorgd, gereed gemaakt

wordt voor verkoop, opgefokt of begeleid wordt in de dracht van veulens. Maar ook komen regelmatig leerlingen/ruiters van buiten dit gebied op diverse locaties trainen, instructie krijgen of wedstrijden rijden met hun eigen paarden of paarden van eigenaren.

In ons gebied bevinden zich wedstrijd- en handelsstallen met hoogwaardig paardenmateriaal, waarbij bijvoorbeeld een enkel paard een waarde van vele miljoenen kan vertegenwoordigen. Dit is zeker geen uitzondering. Zo geldt het ook voor opfokstallen waar veulens vanuit de hele wereld samenkomen. Dit soort veulens vertegenwoordigen al gauw een erg grote waarde.

Zorgen van de paardenhouders

Ander soort paard

- Paarden zijn er met veel verschillende kwaliteiten en karakters. Een paard dat bijvoorbeeld op en manege gebruikt wordt of wat minder op sportkwaliteiten gefokt is (bv. een Haflinger, Fjord, Fries, recreatiepaard voor de amateurruiter e.d.) heeft een totaal andere beleving van zijn/haar omgeving dan een sportpaard.
- De paarden die gehouden worden op de bedrijven en van particuliere eigenaren in onze regio, zijn voor het merendeel paarden geschikt, gefokt en gebruikt voor/in de (top-)sport of fokkerij van (top-)spring- en dressuurpaarden. Dit betekent dat deze paarden veel "bloed" voeren. Dit is een term waarmee bedoeld wordt dat deze paarden vaker een gedrag laten zien als: hoog sensitief, angstig, snel reactievermogen, stress en vluchtgedrag. Daardoor verwachten wij dat onze paarden - meer dan normale paarden - last gaan hebben van het geluid en fysieke aanwezigheid (het overweldigende gevoel) van de F35.
- Er zullen vast een aantal paarden zijn, die minder heftig op de F35 reageren, maar dit zal ook zeker te maken hebben met het karakter van een paard, een mate van gewenning (alleen voor paarden die lang in het gebied verblijven zal dit wellicht mogelijk zijn) en de mate van overlast (bv. vlieghoogte). Zeker de paarden op de handelsbedrijven, blijven een korte periode wat onvoldoende is om gewenning te bewerkstelligen. Paarden laten vaak onvoorspelbaar gedrag zien. In een kudde zal nog eerder vluchtgedrag gestimuleerd worden.

Veiligheid

- Paarden kunnen op hol slaan en door goede omheining heen lopen als ze in blinde paniek zijn. Er zijn veel provinciale wegen in Noord- en Midden-Limburg, waardoor een ongeluk voor een automobilist en paard fataal af kan lopen. Dit betreft dus zowel veiligheidsrisico's voor automobilist als paard als ruiter.
- Op het moment dat een paard gereden wordt, kan een paard door externe factoren als bv. een beangstigend geluid in paniek raken, waardoor de ruiter en/of het paard ten val kan komen of op hol slaan. Dit kan fysieke schade aanrichten aan ruiter en paard, maar ook mentale schade, waardoor paarden niet meer bereden kunnen worden (zeker als het gaat om jonge paarden).
- Als een paard aan een touw over het terrein geleid wordt of een begeleider staat in eenzelfde weide of ruimte om het paard te trainen zonder op het paard te zitten, dan kan een paard door vluchtgedrag ook de begeleider verwonden of erger.
- Zelfs op stal kunnen paarden zich verwonden door paniek. Ze horen iets en klimmen weleens letterlijk tegen de muur omhoog van angst.

Schade

- Ruiters, verzorgers, begeleiders en publiek kunnen door het gedrag van de paarden veroorzaakt door vliegtuigen verwondingen oplopen of zelfs daaraan overlijden.
- Paarden kunnen verwond raken door uitbraak uit een weide of beschadiging oplopen in de stal vanwege vliegtuiglawaai.
- Fokmerries kunnen door stress hun vrucht verwerpen of hun veulen verwonden bij op hol slaan.
- Paarden kunnen stress ontwikkelen wat onder andere maagzweren of stalgebreken kan veroorzaken.

- Bedrijven kunnen schadeclaims verwachten van eigenaren van paarden, maar ook kan de Arbeidsinspectie bezwaar maken als ruiters gaan rijden tijdens het vliegen en er gebeurt iets.
- Sportpaarden met schade/letsel (fysiek of mentaal) zijn vrijwel onverkoopbaar en kunnen daardoor enorm in waarde dalen.
- De kosten van de dierenarts kunnen fors oplopen.

Inkomstenderving

Verder zijn we voor meerdere takken bang voor inkomstenderving. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen op deze vlakken:

- Eigenaren zullen minder snel een paard in opfok zetten/inscharen in een gebied met veel overlast van vliegtuigen (risico op uitbraak, verwondingen en stress).
- Eigenaren zullen minder snel hun paard onderbrengen op een stal waar een jong paard door stress/angst een trauma op kan lopen, waardoor het zadelmak maken of opleiding niet goed of trager gaat. Ook handelsstallen kunnen hun sportpaarden minder goed of helemaal niet opleiden voor verkoop.
- Eigenaren van fokmerries kunnen minder inkomsten verwachten als veulens beschadigd raken, merries verwerpen of drachtig worden lastiger is door bijvoorbeeld lawaai of stress.
- Een wedstrijdlocatie kan minder starts verwachten op een wedstrijddag. Bepaalde ruiters kijken wel uit om nog eens in te schrijven op een wedstrijd waar ze een vorige keer (bijna) van hun paard gevallen zijn, of hun paard stress opgelopen heeft door vliegtuigen.
- Ruiters/leerlingen die komen trainen, zullen eerder voor een andere instructeur kiezen in een ander gebied, dan het risico te lopen om gewond te raken door een val.
- In hoeverre gaan onze paardenbedrijven en woningen met paardenfaciliteiten dalen in waarde? Wie wil er risico lopen door een bedrijf of woning voor paarden aan te kopen in een gebied waar overlast of schade aan paarden door Vliegbasis De Peel optreedt?

Algeheel welbevinden

- Paarden zijn zeer verbonden met de natuur. Opfokpaarden, fokmerries, veulens moeten voor een gezonde ontwikkeling en mentaal welbevinden vaak (liefst dag en nacht) buiten lopen. Maar ook sportpaarden komen dagelijks buiten. De paarden gestald op sportstallen komen vaak individueel buiten (dus ieder een eigen buitenruimte). Als een paard naar binnen gaat, komt het volgende paard weer in de buitenruimte. Dit wil zeggen dat ook de buitenruimtes/paddocks/weides bij sportstallen de hele dag bezet zijn door paarden. Om een goed dierenwelzijn te waarborgen komen de paarden zoveel mogelijk buiten.
- Het is voor bedrijven belangrijk om gespecialiseerd personeel te hebben en te houden. Er moet een veilige werkplek geboden kunnen worden.

Managen van informatie vanuit defensie is niet mogelijk

Defensie stuurt regelmatig een burenmailing uit, maar voor paardenbedrijven en paardenhouders is het onmogelijk om de geboden informatie inpasbaar te maken binnen de bedrijfsvoering.

Met de intensivering en heropening van Vredepeel – en de daarmee samenhangende verwachte overlast – zal het de vraag zijn of het nog wel mogelijk is om paarden in deze regio te houden en binnen de paardensector te blijven ondernemen.

Economische waarde

Aangezien deze regio zo aantrekkelijk is voor paardenbedrijven, kunt u zich voorstellen dat in deze regio ook verschillende betere paarden en paarden van hoog niveau gehuisvest zijn. Maar ook op de fokkerijen wordt gebruik gemaakt van waardevolle moederdieren en lopen ieder jaar weer waardevolle veulens. Veel paarden die hier in dit gebied verblijven, hebben een zeer grote economische waarde. Paarden met een stal in dit gebied of voortkomend uit een sportstal of fokkerij in dit gebied lopen op het hoogste niveau in de hele wereld in (vooral) de springpaardensport en worden verkocht over de gehele wereld, ook via gerenommeerde veilingen.

Er is in juli 2022 in opdracht van de gemeenten Venray, Horst aan de Maas en Peel en Maas, in samenwerking met Stichting Limburg Paardensport een onderzoeksrapport door het Mulier Instituut gepresenteerd, waaruit bleek dat de geschatte jaaromzet in de paardensector 116 miljoen bedroeg alleen al in deze gemeenten.

Transitie buitengebied

Wij hebben al begrepen dat gemeenten de transitie van de veehouderij, kansen wil bieden door omschakeling naar paarden. De boeren die moeten gaan stoppen met hun koeien-, kippen- of varkensbedrijf, kunnen zich toeleggen op het veel minder belastende houden van paarden. In Noord- en Midden-Limburg zijn erg veel agrarische bedrijven gevestigd. Met o.a. natuurgebied De Peel nabij gelegen, kan de paardenhouderij een goed en interessant alternatief betekenen voor veel boeren.

Paardensport van groot belang voor Limburg

Zoals u heeft kunnen lezen is de ontwikkeling van de paardensport in Limburg al volop gaande. De verdere ontwikkeling van deze prachtige sport verdient in de plannen van de nieuwe coalitie een prominente plaats krijgt.

Plannen rondom heropening Vliegbasis De Peel

Wij hopen dat onze zorgen rondom de mogelijke heropening van de Vliegbasis bij u voldoende kenbaar zijn gemaakt door middel van deze brief en dat u onze argumenten mee wilt nemen in de plannen die opgesteld worden door onze provinciale bestuurders.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting, dan kunt u contact opnemen met Ellen Poels. Zij is onze contactpersoon. U kunt ons bereiken via mail op bezorgdepaardenhouders@gmail.com of telefoon (06) 23 45 06 90.

Met vriendelijke groet,

Werkgroep bezorgde paardenhouders

Stal Hermkushof – Roy Rutten Wedstijdlocatie-pension-fokkerij-opleidings-/sportstal	RVL Sportpaarden – Roald van Lankveld Opleidingstal-sportstal-fokkerij-leerlingen
Van Asten Nyberg Equestrian – Mathijs van Asten Internationale sportstal-leerlingen-fokkerij	Jeroen Marcellis Particuliere springpaardenfokkerij
HD-Equestrian Fokkerij-ET/ICSI-bedrijf-opfok-begeleiding fokmerries	Monique Lamers-Couwenberg Particuliere springpaardenfokkerij
Johnson Horses – Desiree Johnson Internationale sport- en handelsstal Hunters (CAN)	Harrie Derks Particuliere springpaardenfokkerij
Stal Poels - Ellen Poels Verhuur paardenaccommodatie-fokkerij	